

Ämnesföreträdare och ämnesansvarig lärare inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

1 Allmänt

Vid Högskolan i Skövde (Högskolan) ska det finnas en ämnesföreträdare för varje ämne som utgör ett huvudområde inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Om särskilda skäl finns kan även en biträdande ämnesföreträdare utses¹.

Vid sidan av huvudområdena finns det vid Högskolan ett antal ämnen, så kallade resursämnen, där möjlighet finns till studier på grundläggande nivå (fördjupningsnivåerna G1N och G1F). För dessa ämnen ska det finnas en ämnesansvarig lärare.

Ämnesföreträdare (inklusive biträdande ämnesföreträdare) och ämnesansvarig lärare utses av fakultetsnämnden, på förslag av berörd prefekt.

För utbildning som leder till en yrkesexamen har den programansvarige läraren ett utökat ansvar som i vissa delar sammanfaller med ämnesföreträdarens ansvar. Ansvaret delas då mellan berörd ämnesföreträdare och programansvarig lärare. Det delade ansvaret rör främst progression och måluppfyllelse (se punkt 3.4 nedan).

2 Kompetens

Ämnesföreträdaren ska vara väl förtrogen med sitt ämne och kompetensmässigt minst ha doktorexamen (eller motsvarande kompetens) samt ska normalt bedriva forskning som är relevant för ämnet. Ämnesansvarig lärare ska vara väl förtrogen med sitt ämne och bör ha doktorexamen (eller motsvarande kompetens) samt bör bedriva forskning som är relevant för ämnet.

Såväl ämnesföreträdare som ämnesansvarig lärare ska vara väl förtrogna med, och tillämpa, nationellt och lokalt regelverk för högskoleutbildning. För vissa av de områden och arbetsuppgifter som beskrivs i detta dokument har förvaltningen, som stöd för arbetet, utformat särskilda anvisningar, tidsplaner, blanketter etc. Dessa dokument ingår som en del i det lokala regelverket.

¹ Särskilda skäl kan vara att huvudområdet har stor innehållslig bredd eller att det finns ett stort antal studenter inom huvudområdet.

3 Ansvar och arbetsuppgifter

Nedan anges ansvar och arbetsuppgifter för ämnesföreträdaren. Ämnesansvarig lärare har, där så är relevant, motsvarande ansvar och arbetsuppgifter.

3.1 Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling

Utbildningen ska vila på vetenskaplig eller konstnärlig grund och på beprövad erfarenhet. Ämnesföreträdaren ska - under fakultetsnämnd, prefekt och avdelningschef - ansvara för ämnets innehåll, progression, organisation och utveckling vid Högskolan. Detta innebär att ämnesföreträdaren har ansvar för att fortlöpande driva arbetet med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning inom ämnet och dess forskningsanknytning.

Högskolans arbete mot en excellent lärmiljö inbegriper bland annat att följande aspekter genomgående ska beaktas av ämnesföreträdaren:

- anknytning till forskning och beprövad erfarenhet
- användbarhet för arbetsmarknaden
- bildning
- hållbar utveckling
- internationalisering
- jämställdhet och mångfald
- samverkan med det omgivande samhället

En förutsättning för att kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling sker inom ämnet är att ett aktivt kvalitetsarbete sker inom ämnesgruppen². Ämnesföreträdaren ansvarar för ämnesgruppens interna kvalitetsarbete.

3.2 Ämnesdefinition

Ämnesföreträdaren ska utarbeta förslag till och revidering av ämnesdefinition, i samråd med ämnesgrupp, avdelningschef och prefekt. Fakultetsnämnden fastställer definitionen.

3.3 Kursplaner, utbildningsplaner och utbildningskommittéer

Ämnesföreträdaren har ett övergripande kvalitetsansvar för kurserna inom ämnet och utbildningsprogram där ämnet är huvudområde. Detta innebär att ämnesföreträdaren kvalitetsgranskar nya kursplaner, revidering av befintliga kursplaner, revidering av utbildningsplaner samt matriser för säkring av examensmål i utbildningsprogram. Kursplaner och utbildningsplaner ska utformas i enlighet med anvisningar i relevanta styrdokument. Ämnesföreträdaren initierar även förslag till avveckling av kurser (se *Riktlinjer för avveckling av kurs*).

Ämnesföreträdaren ingår i en utbildningskommitté med ansvar för att föredra kursplaner inom ämnet och utbildningsplaner där ämnet är huvudområde. Om ämnesansvarig lärare inte ingår i kommittén kallas han eller hon som föredragande vid kommitténs behandling av kursplaner inom ämnet.

² I ämnesgruppen ingår de lärare som är anställda i och/eller undervisar i ämnet.

3.4 Progression och måluppfyllelse

Progressionen inom huvudområdet eller ämnet måste garanteras genom fortlöpande översyn av kursernas innehåll och genomförande. Särskild vikt ska läggas vid säkerställande av att huvudområdets kurser – och i vissa fall kurser i övriga ämnen - tillsammans bidrar till att examensordningens mål för aktuella examina uppnås.

Då utbildning som leder till examen till stor del sker inom ramen för utbildningsprogram ansvarar ämnesföreträdaren för progressionen inom den del av programmet som utgörs av kurser i huvudområdet. Samråd ska ske med programansvarig(a) lärare. När det gäller program som leder till en yrkesexamen ansvarar den programansvarige läraren för mål och programprogression som täcks av kurser i andra ämnen än huvudområdet. Ämnesföreträdaren ska också samråda med programansvarig lärare gällande lokala mål för programmet. Programansvarig lärare har huvudansvar för progression och måluppfyllelse relaterat till de lokala programmålen.

Som stöd för arbetet med progression och måluppfyllelse finns särskilda matriser för koppling mellan examensmål och kurser, för huvudområdet generellt och för specifika program. Ämnesföreträdaren ansvarar för matrisen för huvudområdet generellt och den programansvarige läraren ansvarar för programmatrisen. Samråd ska därför ske mellan ämnesföreträdare och programansvarig lärare i arbetet med dessa matriser.

3.5 Utvärdering

Ämnesföreträdaren har en viktig ansvarsroll i arbetet med lokala och nationella utvärderingar av utbildning. Vid dessa utvärderingar är ämnesföreträdaren normalt kontaktperson och ansvarar för att bedömningsunderlag tas fram.

I uppdraget som ämnesföreträdare ingår ett övergripande ansvar för arbetet med kursutvärderingar. Ansvaret gäller främst uppföljning av att kursutvärderingar görs – och att resultaten beaktas för utvecklingen av ämnet. Arbetet ska utföras i enlighet med *Riktlinjer för utvärdering av kurs*.

Utvärderingar ska också ske kontinuerligt inom ämnesgruppen, av den egna utbildningen. Detta arbete sker inom ramen för ämnesgruppens interna kvalitetsarbete (se punkt 3.1).

3.6 Kompetensförsörjning och uppdrag

Ämnesföreträdaren ansvarar för att förslag till kompetensförsörjningsplan finns. Vid anställning av lärare inom ämnesgruppen deltar ämnesföreträdaren i rekryteringsgruppens arbete.

Ämnesföreträdaren ansvarar för att förslag om utseende av kursansvarig lärare och examinator tas fram och lämnas till avdelningschefen.

3.7 Behörighetsprövning och tillgodoräknande

Ämnesföreträdaren ansvarar för ärenden som rör behörighetsprövning och tillgodoräknande, inklusive överklaganden i dessa ärenden. Ansvaret innebär att lämna yttranden i ärendena då de formella besluten fattas av antagningshandläggare och examenshandläggare.

I ansvaret för behörighetsprovning ingår yttranden gällande studenters antagning till senare del av program.

Samråd i dessa ärenden ska, där så är relevant, ske med berörd(a) programansvarig lärare. Detta samråd är särskilt viktigt vid program som leder till en yrkesexamen.

3.8 Informationsförsörjning

Ämnesföreträdaren ska - i samråd med högskolebiblioteket – ansvara för att utbudet av litteratur, tidskrifter och databaser inom ämnet kontinuerligt uppdateras. Samråd ska också ske med högskolebiblioteket vid förändringar av utbildnings- och forskningsinriktningar.

3.9 Övriga arbetsuppgifter

I uppdraget som ämnesföreträdare ingår även att:

- vara ett stöd för prefekt och avdelningschef gällande utbildningens koppling till institutionens verksamhetsplan
- vara ett stöd till avdelningschefen vid övergripande planering av ämnets ekonomi och bemanning
- ansvara för att anskaffning och underhåll av särskild infrastruktur beaktas i budgetarbetet (om sådan krävs för utbildningen i ämnet)
- ge stöd för information och marknadsföring av ämnet, i samråd med avdelningen för samverkan och kommunikation
- underteckna arkivlistor, som ersättare för examinator (i undantagsfall)
- medverka i olika arbetsgrupper eller utföra andra uppgifter, på uppdrag av fakultetsnämnd, prefekt eller avdelningschef

4 Ikraftträdande

Uppdragsbeskrivningen träder i kraft 2016-02-16. Den ersätter uppdragsbeskrivning från 2012-12-06 (dnr HS 2012/559-49) samt *Riktlinjer för lärarkompetens inom utbildning* (dnr HS 2008/186-111).